

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU-4101-014-03/2014
P/14/083

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11
llu@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/14/083 – Ochrona zasobów w muzeach samorządowych.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
<i>Kontroler</i>	Ryszard Litwiniuk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 90130 z dnia 15.07.2014 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Starostwo Powiatowe w Łukowie (zwane dalej: Starostwo lub SP); ul. Józefa Piłsudskiego 17, 21-400 Łuków.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Janusz Kozioł, Starosta Łukowski (od dnia 2 grudnia 2010 r.). (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność Starostwa w latach 2012-2014 (do czasu zakończenia kontroli) w zakresie zapewnienia środków finansowych niezbędnych do funkcjonowania Muzeum Regionalnego w Łukowie (Muzeum Regionalne lub Muzeum) oraz Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej (Muzeum H. Sienkiewicza) i przekazywania ich w terminach i kwotach umożliwiających bieżące funkcjonowanie. Zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 stycznia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia i udostępniania rejestru instytucji kultury² (rozporządzenie MKiDN), SP prowadziło rejestr i elektroniczną księgę rejestrową instytucji kultury.

NIK negatywnie natomiast ocenia sposób sprawowania przez Starostwo nadzoru nad działalnością Muzeum Regionalnego, w szczególności w zakresie realizacji zadań statutowych. Starostwo nie prowadziło kontroli działalności Muzeum w zakresie gromadzenia, ewidencjonowania i inwentaryzacji zbiorów oraz przeprowadzania okresowej kontroli stanu obiektów znajdujących się na terenie Muzeum, co przyczyniło się do powstania w Muzeum nieprawidłowości ujawnionych w trakcie niniejszej kontroli NIK. Ponadto Starostwo od 1999 r. do czasu kontroli NIK, nie uregulowało sposobu korzystania przez Muzeum Regionalne z aktywów, tj.: gruntów, budynków i budowli oraz nie ujęło w księgach rachunkowych Starostwa i w sprawozdaniach finansowych za okresy od 2002 r. do 2013 r., nieruchomości gruntowej zabudowanej, stanowiącej siedzibę Muzeum Regionalnego.

¹Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 189.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie rejestru instytucji kultury

Opis stanu faktycznego

Starostwo w okresie objętym kontrolą, prowadziło działalność kulturalną w Muzeum Regionalnym oraz w Muzeum H. Sienkiewicza. Muzeum zostało wpisane do Rejestru Instytucji Kultury pod nr 1/99, natomiast Muzeum H. Sienkiewicza pod nr 2/99.

Według § 27 ust. 2 pkt 14 regulaminu organizacyjnego Starostwa³, realizację spraw związanych z tworzeniem, prowadzeniem, łączeniem, podziałem oraz likwidacją powiatowych instytucji kultury, w tym powiatowych bibliotek i muzeów, Starosta powierzył Wydziałowi Promocji, Rozwoju i Polityki Społecznej (WPRiPS). Rejestry instytucji kultury prowadził M.B. – inspektor w Referacie Kultury, Sportu, Zdrowia i Spraw Społecznych⁴ (RKSZiSS).

Rejestry prowadzone były zgodnie z wymogami i zawierały wszystkie dane, o których mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia MKiDN. Analiza wpisów, skreśleń oraz zmian dokonanych w rejestrach wykazała, że wykonane zostały zgodnie z przepisami §§ 5-7 ww. rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 4-19, 33-40)

Dla każdej instytucji kultury Starostwo prowadziło w postaci elektronicznej „Rejestr Instytucji Kultury Powiatu Łukowskiego”. Rejestr prowadzony był na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w pasku – rejestry, ewidencje i archiwa. Zgodnie z wymogami § 2 ww. rozporządzenia, rejestr prowadzony był w sposób: pozwalający na sporządzanie z niego wydruków oraz uniemożliwiający dokonywanie w nim wpisów przez osoby nieuprawnione. Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z § 4 ust. 1 rozporządzenia MKiDN, Starostwo prowadziło dla każdej instytucji kultury elektroniczną księgę rejestrową. Dostęp do elektronicznego rejestru instytucji kultury został zabezpieczony szyfrowanym kanałem dostępu. Po każdorazowym dokonaniu zmian w rejestrze, w metryczce elementu generowania, pojawiała się informacja, kto wprowadzał zmiany. Na dzień kontroli uprawnienia do edycji posiadali: inspektor w RKSZiSS, administratorzy systemów informatycznych starostwa - główny specjalista informatyk oraz pracownicy Wydziału Administracyjno-Gospodarczego. Uprawnienia administratorów systemów informatycznych uregulowane zostały w ramach polityki bezpieczeństwa Starostwa.

(dowód: akta kontroli str. 20-32)

Zgodnie z dyspozycją § 9 rozporządzenia MKiDN dla każdej instytucji kultury powinny być prowadzone akta rejestrowe obejmujące dokumenty stanowiące podstawę wpisu instytucji kultury do rejestru oraz dokumenty dotyczące postępowania rejestrowego. Ustalono, że akta rejestrowe instytucji kultury powiatu łukowskiego gromadzone były w teczce spraw Nr PRS.402 (rejestracja instytucji kultury i monitorowanie ich działalności), według jednolitego rzeczowego wykazu akt. Sposób gromadzenia i przechowywania ww. dokumentów spełniał wymogi określone w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach⁵.

(dowód: akta kontroli str. 45-47)

³ Załącznik do uchwały Nr IV/45/2011 Rady Powiatu w Łukowie z dnia 2 lutego 2011 r.

⁴ RKSZiSS znajduje się w strukturze WPRiPS.

⁵ Dz. U. z 2011 r. Nr 123, poz.698 ze zm.

Z art. 5b ust. 3 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach⁶ wynika obowiązek przekazania przez podmiot, który utworzył muzeum, informacji do właściwego ministra ds. kultury i dziedzictwa narodowego o utworzonych muzeach. W okresie objętym kontrolą Starostwo nie utworzyło nowych muzeów. Prowadzone przez Powiat Łukowski muzea, zostały przekazane przez Wojewodę Lubelskiego z dniem 1 stycznia 1999 r. i wpisane do „Rejestru Instytucji Kultury”.

(dowód: akta kontroli str. 41-44)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- Starosta nie upoważnił pracownika RKSZiSS do dokonywania wpisów, zmian wpisów oraz wykreśleń w rejestrze instytucji kultury, co było niezgodne z § 8 rozporządzenia MKiDN.

Rejestr prowadził pracownik, któremu nie zostały przypisane obowiązki i odpowiedzialność w tym zakresie.

Starosta wyjaśnił, że *inspektor w RKSZiSS w zakresie czynności służbowych ma przypisane obowiązki i odpowiedzialność związaną z tworzeniem, prowadzeniem, łączeniem, podziałem oraz likwidacją powiatowych instytucji kultury, w tym powiatowych bibliotek i muzeów.*

(dowód: akta kontroli str. 33)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Finansowanie działalności muzeów

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie analizy planów finansowych oraz ewidencji księgowej w zakresie wydatków zrealizowanych przez Starostwo na działalność muzeów w latach 2012–2014 (I półrocze) ustalono, że w 2012 r. wydatki w dziale 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego (rozdział 92118 muzea) zrealizowano w kwocie 591 tys. zł (100% planu po zmianach), w 2013 r. w kwocie 660 tys. zł (100% planu po zmianach), natomiast w I półroczu 2014 r. w kwocie 318 tys. zł (54% planu po zmianach na 2014 r. – 588 tys. zł). Udział powyższych wydatków w strukturze wydatków Starostwa ogółem wyniósł: w 2012 r. – 0,66% (591 tys. zł: 90 096 tys. zł), w 2013 r. – 0,72% (660 tys. zł: 91 155 tys. zł), w 2014 r. I półrocze – 0,71% (318 tys. zł: 44 687 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 48-63)

Analiza dokumentacji dotyczącej projektowania budżetu SP w okresie objętym kontrolą wykazała, że Starostwo nie posiadało opracowanych zasad przyznawania dotacji podmiotowych i celowych dla muzeów. Rada Powiatu w Łukowie uchwałą Nr XLIV/326/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 r. określiła tryb prac nad projektami uchwał budżetowych, zgodnie z którą do wyłącznej kompetencji Zarządu Powiatu należało przygotowywanie projektów uchwał budżetowych wraz z uzasadnieniem, a także inicjatywa w sprawie zmian tych uchwał. W projekcie budżetu na 2012 r. dyrektorzy muzeów wnioskowali o przyznanie dotacji podmiotowej w kwocie 686 tys. zł, otrzymali 534 tys. zł (77,8%); na 2013 r. wnioskowali o kwotę 660 tys. zł,

⁶ Dz. U. z 2012 r. poz. 987 ze zm.

otrzymali 597 tys. zł (90,5%); natomiast na 2014 r. wnioskowano o kwotę 610 tys. zł, otrzymano środki w kwocie 561 tys. zł (92,0%). Ponadto w okresie objętym kontrolą dyrektorzy muzeów złożyli do Zarządu Powiatu wnioski o przydział dotacji celowych na łączną kwotę 373 tys. zł (346 tys. zł na 2012 r. oraz 27 tys. zł na 2014 r.). Z wnioskowanej kwoty 346 tys. zł na realizację projektu „Modernizacja i promocja Muzeum Henryka Sienkiewicza I i II etap”, uchwałą z dnia 20 marca 2012 r. Starostwo przyznało środki w kwocie 200 tys. zł (zrealizowano w 2012 r. wydatki w kwocie 57 tys. zł). Na 2013 r., uchwałą z dnia 19 grudnia 2012 r. przyznano środki w kwocie 200 tys. zł (zrealizowano w 2013 r. wydatki w kwocie 63 tys. zł). W 2014 r. wydatkowano w całości wprowadzoną do budżetu Muzeum Regionalnego kwotę 27 tys. zł dotacji celowej.

(dowód: akta kontroli str. 64-84, 88-100)

Przepis art. 5 ust. 4 pkt 2 ustawy o muzeach nakłada na organizatora obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonym zbiorom muzealnym. Ustalono, że Starostwo w dniu 3 czerwca 2014 r. przekazało Dyrektorowi Muzeum Regionalnego kwotę 27 tys. zł na realizację projektu „Dziedzictwo Kulturowe” priorytet „Ochrona zabytków archeologicznych”. Dyrektor Muzeum H. Sienkiewicza nie występował do Zarządu Powiatu o przyznanie środków na zabezpieczenie zbiorów.

(dowód: akta kontroli str. 85-87, 209-211)

Z dokumentacji księgowej wynika, że przyznane dotacje podmiotowe przekazywane były muzeom na koniec każdego miesiąca w równych transzach, stanowiących 1/12 kwoty dotacji przyznanej na dany rok. Bez zbędnej zwłoki przekazywane były środki dotacji celowych, po wprowadzeniu ich przez Radę Powiatu do budżetu Starostwa.

(dowód: akta kontroli str. 96-98,101)

W okresie objętym kontrolą, działalność związana z funkcjonowaniem muzeów finansowana była ze środków Unii Europejskiej. Na podstawie umowy o przyznanie pomocy Nr 00421-6922-UM0300524/10, zawartej w dniu 20 grudnia 2010 r. pomiędzy Samorządem Województwa Lubelskiego a Muzeum Henryka Sienkiewicza w Woli Okrzejskiej, realizowano projekt „Modernizacja i promocja Muzeum Henryka Sienkiewicza” działanie „Odnowa i rozwój wsi” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Zgodnie z ustaleniami powyższej umowy, beneficjentowi została przyznana pomoc w wysokości 175,8 tys. zł, tj. nie większej niż 75% poniesionych kosztów kwalifikowanych. Zakres przedmiotowy robót obejmował wykonanie projektu i sporządzenie kosztorysów planowanych robót, wymianę okien i poszycia dachu w budynku muzeum oraz zakup: audioprzewodników i systemu głośników ultrakierunkowych HSS, sprzętu fotograficznego, husarskiej zbroi rycerskiej i broni białej z XIX wieku, kopii XIX -wiecznego obrazu Józefa Brandta o tematyce sienkiewiczowskiej „Składanie sztandarów” oraz wykonanie trzech realistycznych postaci o charakterystyce figur woskowych. Projekt zrealizowano w latach 2012 – 2013. Wnioski o płatność zostały sporządzone 26 lutego 2013 r. na kwotę 68,5 tys. zł oraz 31 października 2013 r. na kwotę 107,3 tys. zł. Środki przyznane na realizację projektu, zostały przekazane na rachunek Muzeum H. Sienkiewicza w dwóch transzach: 8 kwietnia 2013 r. oraz 17 kwietnia 2014 r. w kwocie 168,2 tys. zł (67,0 tys. zł - wyciąg bankowy nr 24/2013 i 101,2 tys. zł - wyciąg bankowy nr 24/2014). Stwierdzono, że środki UE zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone, a zrealizowanie powyższego projektu miało wpływ na lepsze zabezpieczenie i ochronę zbiorów muzealnych.

(dowód: akta kontroli str. 102-130)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Opis stanu
faktycznego

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w zbadanym obszarze.

3. Nadzór sprawowany nad działalnością muzeów

Zgodnie z art. 5 ust. 4 pkt 3 ustawy o muzeach, organizator zobowiązany jest sprawować nadzór nad muzeum. Starostwo nie ustaliło pisemnych procedur sprawowania nadzoru i kontroli nad muzeami, w tym w zakresie wydatkowania środków pieniężnych. Starosta wyjaśnił, że *nie ustalano pisemnych procedur nadzoru i kontroli nad muzeami, dotyczących ochrony zasobów muzealnych i sposobu wydatkowania środków na ten cel*. Ogólne czynności kontrolne zostały określone w regulaminie Kontroli Zarządczej Starostwa Powiatowego w Łukowie i w jednostkach organizacyjnych powiatu, wprowadzonym zarządzeniem Starosty Nr 77/2011 z 30 grudnia 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 188-198)

Z regulaminu organizacyjnego SP wynika, że nadzór nad działalnością muzeów sprawuje RKSZISS, będący w strukturze WPRiPS. Obowiązki w zakresie nadzoru nad działalnością muzeów, Starosta przydzielił inspektorowi w RKSZISS. Z zakresu czynności ww. pracownika wynika, że realizuje on sprawy związane z tworzeniem, prowadzeniem, łączeniem, podziałem oraz likwidacją powiatowych instytucji kultury, w tym muzeów oraz sprawuje nadzór administracyjny nad działalnością powiatowych instytucji kultury, planuje środki budżetowe na realizację ich zadań i rozlicza przekazane muzeom dotacje.

(dowód: akta kontroli str. 131-133)

Zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 11 ust. 1 ustawy o muzeach, uchwałami Rady Powiatu w Łukowie Nr XLII/297/2010 i Nr XLII/298/2010 z 21 kwietnia 2010 r., zostały powołane rady muzeów przy Muzeum Regionalnym oraz Muzeum H. Sienkiewicza. W skład Rady muzeum przy Muzeum Regionalnym, liczącej 11 członków weszli przedstawiciele: Muzeum (2), Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łukowskiej (2), Rady Miasta w Łukowie (2), Stowarzyszenia Twórców Ludowych (1), Łukowskiego Ośrodka Kultury w Łukowie (1) i Powiatu Łukowskiego (3). W skład rady muzeum przy Muzeum H. Sienkiewicza, liczącej 12 członków weszli przedstawiciele: Muzeum H. Sienkiewicza (2), Towarzystwa im. Henryka Sienkiewicza – Zarząd Główny w Lublinie (1), Gminy Krzywdza (2), Stowarzyszenia na rzecz Tradycji i Rozwoju Gminy Kłoczew (1), Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łukowskiej (2), Towarzystwa Przyjaciół Woli Głuchowskiej (1) i Powiatu Łukowskiego (3).

(dowód: akta kontroli str. 134-136)

Z ramienia organizatora w pracach rady muzeum przy Muzeum Regionalnym uczestniczyło trzech przedstawicieli Powiatu, a mianowicie: członek Rady Powiatu, Dyrektor Zespołu Szkół w Krzywdzie oraz Dyrektor Powiatowego Zespołu Oświaty. W pracach rady muzeum przy Muzeum H. Sienkiewicza uczestniczyło również trzech przedstawicieli Powiatu: Sekretarz Powiatu oraz dwóch radnych Rady Powiatu. Zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy o muzeach, rada muzeum sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, w szczególności nad realizacją celów określonych w art. 1 ww. ustawy. W okresie objętym kontrolą rady muzeów odbyły po jednym posiedzeniu: w dniu 15 marca 2013 r. (w Muzeum Regionalnym) oraz w dniu

7 lutego 2014 r. (w Muzeum H. Sienkiewicza). Z analizy treści protokołów z posiedzeń rad muzealnych wynika, że ich członkowie nie formułowali wniosków dotyczących ochrony zasobów muzealnych.

(dowód: akta kontroli str. 134-135,137-142)

W latach 2012-2014 (I półrocze) pracownicy kontroli wewnętrznej Starostwa, przeprowadzili w muzeach dwie kontrole: w dniach od 23 września do 4 października 2013 r. (w Muzeum H. Sienkiewicza) oraz od 13 do 24 stycznia 2014 r. (w Muzeum Regionalnym). Zakres kontroli w Muzeum H. Sienkiewicza obejmował: realizację zadań statutowych, koszty oraz uzyskiwane przez muzeum przychody z działalności. Sporządzone przez kontrolujących w dniu 9 października 2013 r. wystąpienie pokontrolne zawierało 15 punktów zaleceń pokontrolnych. Pismem z 9 listopada 2013 r. dyrektor Muzeum H. Sienkiewicza poinformował Starostę o wykonaniu wszystkich zaleceń.

Zakres kontroli w Muzeum Regionalnym obejmował: realizację zadań statutowych, strukturę zatrudnienia, prowadzenie akt osobowych pracowników, dyscyplinę pracy, urlopy oraz uzyskiwane przez Muzeum przychody z działalności. Sporządzone przez kontrolujących w dniu 28 stycznia 2014 r. wystąpienie pokontrolne zawierało 7 zaleceń pokontrolnych z zakresu objętego kontrolą. Pismem z dnia 5 lutego 2014 r., dyrektor Muzeum Regionalnego poinformował Starostę o wykonaniu wszystkich zaleceń. W przeprowadzonych kontrolach nie poddawano ocenie: wykorzystania dotacji podmiotowych i celowych, sytuacji finansowej muzeów, ochrony zasobów muzealnych oraz sposobu wydatkowania środków na ten cel.

(dowód: akta kontroli str. 143-187)

W okresie objętym kontrolą do organizatora wpłynęła jedna decyzja (POR-I.5580.10.I.2013 z 19 grudnia 2013 r.) wydana przez Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie dotycząca wyposażenia do 30 czerwca 2014 r. budynku Muzeum Regionalnego w przeciwpożarowy wyłącznik prądu. Do dnia 28 października 2014 r., obowiązek wynikający z powyższej decyzji nie został zrealizowany. Dyrektor Muzeum wyjaśnił, że przeciwpożarowy wyłącznik prądu nie został zainstalowany z powodu braku środków finansowych.

(dowód: akta kontroli str. 190, 212-213)

Nadzór Starostwa nad działalnością Muzeum Regionalnego nie był wystarczająco skuteczny, o czym świadczą wyniki kontroli przeprowadzonej przez NIK w Muzeum na przełomie III i IV kwartału 2014 r. Stwierdzone w kontroli nieprawidłowości polegały na:

- ewidencjonowaniu posiadanych zabytków niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków w muzeach⁷ oraz znakowanie tych zabytków w sposób uniemożliwiający identyfikację właściciela eksponatu,
- udostępnianiu muzealiów podmiotom zewnętrznym niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie warunków, sposobu i trybu przenoszenia muzealiów⁸,
- opracowaniu zasad (polityki) rachunkowości niezgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁹ oraz prowadzeniu ksiąg rachunkowych

⁷ Dz. U. Nr 202, poz. 2073.

⁸ Dz. U. Nr 91, poz. 569.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

niezgodnie z przyjętymi zasadami, w tym nierzetelne przeprowadzenie inwentaryzacji zbiorów,

- nieujęciu nieruchomości gruntowej o nr geod. 8585/4 położonej w Łukowie przy ul. Piłsudskiego 19 w księgach rachunkowych i sprawozdaniach finansowych Muzeum za rok 2012 i 2013,

- nierealizowaniu części kontroli okresowych stanu technicznego obiektów użytkowanych przez Muzeum oraz nieprzewodzeniu ksiązek budowlanych dla tych obiektów,

- nieobjęciu pracowników Muzeum obowiązkowymi szkoleniami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie zabezpieczania zbiorów w muzeach przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów oraz sposobów przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia¹⁰ (rozporządzenie w sprawie zabezpieczenia zbiorów),

- opracowaniu planu ochrony Muzeum z pominięciem „Instrukcji o zasadach zabezpieczenia pomieszczeń”,

- nieopracowaniu planu ewakuacji zbiorów, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie zabezpieczenia,

- niewłaściwym przechowywaniu części muzealiów,

- niezapewnieniu przez Dyrektora Muzeum skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

(dowód: akta kontroli str. 215-218)

Powiat Łukowski nie uregulował sposobu korzystania przez Muzeum Regionalne z aktywów: gruntów, budynków i budowli oraz eksponatów muzealnych objętych decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 24 stycznia 2002 r. Obiekty Muzeum Regionalnego, położone w Łukowie przy ul. Piłsudskiego 19 na nieruchomości gruntowej o powierzchni 0,1906 ha oznaczonej numerem geodezyjnym 8585/4, stanowią na mocy decyzji Wojewody Lubelskiego Nr GKN.GT.7722-1/6/01 z dnia 24 stycznia 2002 r., własność Powiatu Łukowskiego. Kontrola NIK przeprowadzona w Muzeum Regionalnym wykazała, że działka 8585/4 nie została ujęta w księgach rachunkowych oraz jednostkowych bilansach sporządzonych na koniec 2012 i 2013 r., zarówno przez Muzeum Regionalne, jak i przez Starostwo. W złożonym wyjaśnieniu Starosta stwierdził, że *nieruchomość nie została ujęta w księgach rachunkowych Starostwa, gdyż naruszałoby to obowiązujący przepis art. 145 ust 5 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa¹¹. Działający w 2002 r. Zarząd Powiatu nie podjął decyzji o wpisaniu majątku Muzeum Regionalnego na stan majątkowy Starostwa. Z treści cyt. art. 145 ust 5 ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej w związku z reformą ustrojową państwa wynika, że mienie państwowych instytucji kultury, staje się z dniem ich przejścia, mieniem jednostki samorządu terytorialnego w rozumieniu art. 46 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, natomiast jednostkami samorządu terytorialnego są: gmina, samorząd powiatu i samorząd województwa.*

Na pytanie kontrolera NIK: w oparciu, o jaki dokument Muzeum włada gruntami, budynkami oraz eksponatami muzealnymi, stanowiącymi własność Powiatu

¹⁰ Dz. U. Nr 229, poz. 1528.

¹¹ Dz. U. Nr 106, poz. 668, ze zm.

Łukowskiego, Starosta wyjaśnił: „decyzja Wojewody Lubelskiego z dnia 24 stycznia 2002 r., została wydana z rażącym naruszeniem art. 202 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹² i była niewykonalna w dniu jej wydania i jest niewykonalna do chwili obecnej. Muzeum Regionalne włada gruntami, budynkami oraz eksponatami muzealnymi z mocy przepisu prawa tj. art. 145 ust 5 ustawy z dnia 24 lipca 1998r. Nabycie mienia z mocy prawa tj. z woli ustawodawcy jest podstawą prawną do władania nabytym mieniem. Wymieniona ustawa nie zawiera jakiegokolwiek delegacji do tworzenia dokumentów w zakresie dodatkowego (poza ustawą) potwierdzenia władztwa nad wymienionym mieniem. Dodatkowo wyjaśniam, że obecnie Muzeum Regionalne występuje z wnioskiem o stwierdzenie nieważności decyzji Wojewody Lubelskiego z dnia 24 stycznia 2002 r., w przedmiocie przekazania na rzecz Powiatu Łukowskiego mienia Skarbu Państwa będącego we władaniu Muzeum, tj. prawa własności nieruchomości”.

(dowód: akta kontroli str. 199-208)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie ujęto nieruchomości gruntowej położonej w Łukowie przy ul. Piłsudskiego 19 wraz z zabudowaniami, w księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniach finansowych Starostwa.
- nie uregulowano sposobu korzystania przez Muzeum Regionalne z aktywów: gruntów, budynków i budowli oraz eksponatów muzealnych objętych decyzją Wojewody Lubelskiego z dnia 24 stycznia 2002 r.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Uwagi NIK dotyczą:

- nieformułowania przez rady muzeów wniosków dotyczących ochrony zasobów muzealnych,
- nieobejmowania kontrolą działalności muzeów w zakresie: wykorzystania dotacji (podmiotowych i celowych), sytuacji finansowej oraz gromadzenia, ewidencjonowania i inwentaryzacji zbiorów oraz przeprowadzania okresowej kontroli stanu obiektów znajdujących się na terenie Muzeum,
- niezapewnienia dla Muzeum Regionalnego środków finansowych na realizację zaleceń pokontrolnych Państwowej Straży Pożarnej dotyczących wyposażenia budynku Muzeum w przeciwpożarowy wyłącznik prądu.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o:

1. Upoważnienie pracownika prowadzącego rejestr instytucji kultury do dokonywania w nim wpisów, zmian wpisów oraz wykreśleń.

¹² Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.

¹³ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

2. Zapewnienie skutecznego nadzoru nad działalnością Muzeum w zakresie ochrony zgromadzonych w nim zbiorów oraz realizacji wniosków pokontrolnych NIK.
3. Ujęcie nieruchomości gruntowej położonej w Łukowie przy ul. Piłsudskiego 19 wraz z zabudowaniami w księgach rachunkowych oraz w sprawozdaniach finansowych Starostwa.
4. Uregulowanie sposobu korzystania przez Muzeum Regionalne z aktywów: gruntów, budynków i budowli oraz eksponatów muzealnych.
5. Zapewnienie środków finansowych umożliwiających zakup i instalację przeciwpożarowego wyłącznika prądu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 28 listopada 2014 r.

Kontroler
Ryszard Litwiniuk
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis

.....
podpis

.....
podpis

